

## פרשת כי תצא

(ע"פ ר' מרדכי קמינצקי)

אהבה. זאת מילה שאמורה להסביר התחושות הקושרות בין שני יחידים, הורה וילד, איש ואשתו, הקב"ה ובריותיו. אהבה בין איש לאשתו היא הסמל הקבוע בשיר השירים לתאר האהבה הנצחית בין הקב"ה לאומתו.

ואולם גירושין הם גם מציאות חיים, ובפרשתנו התורה דנה, אמנם בקצרה, בשיטת הגט. היא גם מסבירה לנו מדוע נישואים מסתיימים. "וְהָיָה אִם לֹא תִמָּצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא בָּהּ עֲרֹת דָּבָר, וְכָתַב לָהּ סֵפֶר פְּרִיִּתָּהּ" (דברים כד, א). המשנה, במסכת גיטין, דף צ"א, דנה במשמעות הביטוי עֲרֹת דָּבָר, במספר אופנים שונים. "בית שמאי – הידועים בדעותיהם המחמירות ברוב המקומות - אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערוה". "ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תבשילו (שרפה את המרק)". "ר' עקיבא אומר, אפילו מצא אחרת נאה הימנה". הוא אותו רבי עקיבא שמסירותו והכרת הטובה שלו כלפי אשתו היו לשם דבר.

המשנה הזאת מאוד קשה להבנה. היא נראית כמתנגדת לליבה של כל לימודינו. איך יכולים בית הלל, המטיפים לאהוב שלום ולרדוף שלום, לומר שמרק שרוף הוא עילה מספקת כדי לדרוש גירושין? פעם הצביע רבי עקיבא לכיוון אשתו ואמר לעשרים וארבע אלף תלמידיו: "שלי ושלכם שלה (כל התורה שלמדתי ושלמדתי אתכם, כל מה שיש לי וכל מה שיש לכם, הכול הוא בזכותה)". איך יכול אותו רבי עקיבא להצהיר שמותר לבן אדם לגרש את אשתו, אם הוא מצא משהי יפה ממנה?! זה נראה מנוגד לכל היגיון!

רבי בנימין קמינצקי, אביו של ר' מרדכי, מספר סיפור מיוחד. רבי דוד היה נשוי באושר לאשתו היקרה והאהובה חייקי מעל חמישים שנה. פטירתה הפתאומית הכניסה אותו לדיכאון נורא שלא ניתן לריפוי. בנו וכלתו רויזי הזמינו אותו לְשִׁכָּת בביתם, ולהיות אחד מבני הבית הקבועים. כלתו של רבי דוד בישלה את כל הארוחות עבורו, אבל ר' דוד אף פעם לא היה מרוצה. בלי שום קשר עם הטעם המיוחד והנפלא של כל מה שרויזי הייתה מכינה, הוא היה נאנח וממלמל לעצמו, אבל מספיק בקול כדי שבנו ישמע, "לא ככה הייתה אימא מבשלת המרק". רויזי עברה בספרי המתכונים הישנים של חמותה ז"ל כדי לנסות ולברוא מחדש את הניחוחים הנפלאים שלהם כה התגעגע חמיה. אבל ר' דוד עדיין לא היה מרוצה.

יום אחד, בעוד המרק על האש, נכדו של רבי דוד נפל בחוץ. בבהלה להגיע לילד, הפילה רויזי כמעט את כל מלחיית הפלפל לתוך המרק. בנוסף, עד שהיא ניקתה וחבשה את הילד, נשרף כל המרק! לא נשאר לכלתו של רבי דוד אלא להגיש המרק השרוף והמתובל מאוד. היא עמדה כקדושה מעונה בעת שחמיה הקריב את הכף לשפתיו. הפעם הוא בוודאי יתלונן בצורה פחות שקטה מהרגיל. אבל זה לא קרה. חיוך רחב התפרס על פניו של רבי דוד. "נהדר, בתי היקרה", אמר ר' דוד כשהוא מוחה דמעה מעינו. "טעים בהחלט! ככה בדיוק בישלה אימא את המרק!"

רבי יעקב קמינצקי, בספרו "אמת ליעקב", מסביר את המשנה בצורה מדהימה. המשנה מסמנת לנו מתי נישואין נידונים לכישלון. כשבן אדם טועם מרק שרוף שבישלה אשתו האוהבת וזה דוחה אותו, הוא החטיא את האהבה שהתורה דורשת. רבי עקיבא שחי בנפרד מאשתו במשך עשרים וארבע שנים, בזמן שלמד תורה, מצהיר שאם בן אדם מוצא אישה שהוא חושב שהיא טובה מאשתו, אז הנישואין שלו דורשים בדיקה יסודית! כי בן אדם חייב לחשוב שאין דבר טעים יותר ממה שאשתו הכינה, ואין אישה יפה מהאישה שהוא נשוי לה.

ידוע הסיפור על רבי אריה לויין, הצדיק הירושלמי, שנכנס עם אשתו לחדרו של הרופא, ודיבר בשמם: "רגלה של אשתי כואבת לנו", הוא אמר.

המשנה אינה מגדירה איך להתגרש. זה פשוט. היא מלמדת אותנו יחס המגדיר אהבה. כי אהבה היא הרבה יותר מאשר הצורך להגיד אני מצטער. אהבה היא להאמין תמיד שהמרק נהדר. גם כשהוא נשרף.